

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN

KHOA ĐẦU TƯ

Đồng chủ biên: PGS.TS. Từ Quang Phương

PGS.TS. Phạm Văn Hùng

Giáo trình

Kinh tế đầu tư

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN

2015

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN
KHOA ĐẦU TƯ

Đồng chủ biên: PGS. TS. Từ Quang Phương
PGS. TS. Phạm Văn Hùng

Giáo trình
KINH TẾ ĐẦU TƯ

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN

2012

MỤC LỤC

PHẦN MỞ ĐẦU.....	1
Chương 1: TỔNG QUAN VỀ ĐẦU TƯ VÀ MÔN HỌC KINH TẾ	
ĐẦU TƯ.....	3
1.1. Đầu tư và phân loại hoạt động đầu tư	4
1.2. Đối tượng nghiên cứu của môn học kinh tế đầu tư	10
1.3. Cơ sở lý luận và cơ sở phương pháp luận của môn học kinh tế đầu tư.....	14
1.4. Khái quát nội dung nghiên cứu của môn học.....	15
Tóm tắt nội dung chương 1	16
Câu hỏi thảo luận	17
Tài liệu tham khảo.....	17
Chương 2: NHỮNG VẤN ĐỀ CƠ BẢN CỦA ĐẦU TƯ	
PHÁT TRIỂN.....	19
2.1. Bản chất của đầu tư phát triển.....	20
2.2. Tác động của đầu tư phát triển đến tăng trưởng và phát triển.....	28
2.3. Các lý thuyết kinh tế về đầu tư.....	54
Tóm tắt chương 2	63
Câu hỏi ôn tập	64
Tình huống thảo luận	66
Tài liệu tham khảo.....	85
Chương 3: NGUỒN VỐN ĐẦU TƯ.....	87
3.1. Khái niệm và bản chất của nguồn vốn đầu tư	88
3.2. Các nguồn huy động vốn đầu tư	91
3.3. Điều kiện huy động có hiệu quả các nguồn vốn đầu tư	104
Tóm tắt chương 3	111
Câu hỏi ôn tập	113
Câu hỏi thảo luận nhóm	113
Tài liệu tham khảo.....	114

Chương 4: QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ ĐẦU TƯ	115
4.1. Khái niệm, mục tiêu và nguyên tắc quản lý đầu tư	116
4.2. Hệ thống tổ chức bộ máy quản lý đầu tư	120
4.3. Chức năng, phương pháp và công cụ quản lý đầu tư	129
4.4. Nội dung quản lý nhà nước hoạt động đầu tư	135
4.5. Kế hoạch hóa hoạt động đầu tư phát triển	158
4.6. Chuyển dịch cơ cấu đầu tư	182
Tóm tắt nội dung chương 4	190
Câu hỏi ôn tập và thảo luận	193
Tài liệu tham khảo	194
Chương 5: MÔI TRƯỜNG ĐẦU TƯ	195
5.1. Khái niệm, đặc điểm của môi trường đầu tư	196
5.2. Phân loại các yếu tố cấu thành môi trường đầu tư	204
5.3. Tác động của các yếu tố của môi trường đầu tư đến ý định và hành vi đầu tư	210
5.4. Chỉ số đánh giá môi trường đầu tư	214
5.5. Mối quan hệ giữa môi trường đầu tư và chi phí đầu tư, rủi ro, rào cản cạnh tranh	220
5.6. Nhân tố ảnh hưởng đến quá trình cải thiện môi trường đầu tư và quan điểm cải thiện môi trường đầu tư tại Việt Nam	224
Tóm tắt chương 5	231
Câu hỏi ôn tập	233
Câu hỏi thảo luận và thực hành	233
Tài liệu tham khảo	234
Chương 6: ĐẦU TƯ CÔNG	235
6.1. Khái niệm và mục tiêu của đầu tư công	236
6.2. Nguyên tắc và nội dung đầu tư công	237
6.3. Các chủ thể tham gia hoạt động đầu tư công	250
6.4. Giám sát và quản lý hoạt động đầu tư công	255
6.5. Mối quan hệ giữa đầu tư công và nợ công	260

Mục lục

6.6. Đầu tư công tại Việt Nam	263
Tóm tắt chương 6	270
Câu hỏi thảo luận	271
Bài tập tự ôn tập	272
Tài liệu tham khảo.....	272
Chương 7: KẾT QUẢ VÀ HIỆU QUẢ CỦA ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN.....	275
7.1. Kết quả của hoạt động đầu tư phát triển	276
7.2. Hiệu quả của hoạt động đầu tư phát triển	289
Tóm tắt nội dung của chương 7	340
Bài tập	342
Câu hỏi ôn tập	352
Tài liệu tham khảo.....	353
Chương 8: ĐẦU TƯ QUỐC TẾ	355
8.1. Tổng quan về đầu tư quốc tế	356
8.2. Các nhân tố ảnh hưởng đến hoạt động đầu tư quốc tế	362
8.3. Vai trò của đầu tư quốc tế	372
8.4. Quan hệ quốc tế trong đầu tư của Việt Nam.....	376
Tóm tắt chương 8	392
Câu hỏi thảo luận	394
Bài tập thực hành	394
Tài liệu tham khảo.....	395
Chương 9: ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN TRONG DOANH NGHIỆP	397
9.1. Khái niệm, ý nghĩa và phân loại đầu tư phát triển trong doanh nghiệp	398
9.2. Các nhân tố ảnh hưởng đến quyết định đầu tư của doanh nghiệp.....	412
9.3. Nguồn vốn đầu tư của doanh nghiệp.....	419
9.4. Nội dung cơ bản của đầu tư phát triển trong doanh nghiệp	425
Tóm tắt chương 9	450
Câu hỏi thảo luận	452
Bài tập tình huống	453

Tài liệu tham khảo.....	464
Chương 10: QUẢN LÝ ĐẦU TƯ THEO DỰ ÁN.....	465
10.1. Tổng quan về dự án đầu tư.....	466
10.2. Sự cần thiết phải quản lý đầu tư theo dự án	471
10.3. Quản lý quá trình lập dự án đầu tư.....	477
10.4. Quản lý quá trình thẩm định dự án đầu tư.....	486
10.5. Quản lý quá trình xây dựng công trình của dự án	501
Tóm tắt nội dung chính của chương 10.....	508
Bài tập	517
Câu hỏi ôn tập	521
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	522
PHỤ LỤC.....	523
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	549

PHẦN MỞ ĐẦU

Giáo trình *Kinh tế đầu tư* được biên soạn lần đầu tiên vào năm 1998 do PGS. TS. Nguyễn Ngọc Mai làm chủ biên. Từ đó đến nay, giáo trình đã được tái bản nhiều lần.

Để đáp ứng tốt hơn nữa yêu cầu đổi mới nội dung chương trình đào tạo cán bộ quản lý kinh tế, quản trị, kinh doanh và được sự đồng ý của Hội đồng khoa học trường Đại học Kinh tế Quốc dân, Khoa Đầu tư đã tiến hành hoàn thiện và bổ sung cuốn giáo trình *Kinh tế đầu tư*.

Đối tượng sử dụng giáo trình: Giáo trình *Kinh tế đầu tư* được sử dụng làm tài liệu giảng dạy cho các giáo viên, sinh viên đại học và sau đại học chuyên ngành kinh tế đầu tư và các sinh viên ngoài ngành của trường Đại học Kinh tế quốc dân. Giáo trình này cũng có thể được sử dụng làm tài liệu nghiên cứu tham khảo cho các giáo viên giảng dạy các chuyên ngành kinh tế, cán bộ quản lý kinh tế và quản trị doanh nghiệp ở các cơ quan quản lý và kinh doanh.

Mục đích và yêu cầu đặt ra cho các đối tượng sử dụng giáo trình: Đối với sinh viên bậc đại học chuyên ngành Kinh tế đầu tư yêu cầu phải nắm bắt được các kiến thức cơ bản trong lĩnh vực đầu tư và bước đầu vận dụng các kiến thức chuyên ngành trong phân tích, đánh giá và thực hiện hoạt động đầu tư ở cả tầm vĩ mô và vi mô. Đối với học viên cao học và các hệ sau đại học khác yêu cầu phải có hiểu biết sâu và vận dụng thành thạo các kiến thức và kỹ năng của môn học để phân tích, đánh giá và xử lý các vấn đề phát sinh trong quản lý hoạt động đầu tư.

Giáo trình trọng điểm là sự kế tiếp logic của các lần tái bản trước và có kết cấu 10 chương như sau:

Chương 1: Tổng quan về đầu tư và môn học kinh tế đầu tư

Chương 2: Những vấn đề cơ bản của đầu tư phát triển

Chương 3: Nguồn vốn đầu tư

Chương 4: Quản lý nhà nước và kế hoạch hóa đầu tư

Chương 5: Môi trường đầu tư

Chương 6: Đầu tư công

Chương 7: Kết quả và hiệu quả của đầu tư phát triển

Chương 8: Đầu tư quốc tế

Chương 9: Đầu tư phát triển trong doanh nghiệp

Chương 10: Quản lý đầu tư theo dự án

Trong đó, các chương 5, chương 6 và chương 9 là các chương mới được biên soạn lần đầu. Các chương còn lại được sửa chữa, bổ sung để đảm bảo cập nhật với tình hình thực tiễn.

Đối với sinh viên chuyên ngành kinh tế đầu tư bậc đại học sẽ nghiên cứu tất cả các chương trừ chương 10. Sinh viên sẽ nghiên cứu các vấn đề cơ bản về đầu tư theo các nội dung trong giáo trình và vận dụng thảo luận các vấn đề về lý luận và thực tiễn theo một số chủ đề theo chỉ định của giảng viên. Tại một số chương, sinh viên sẽ được vận dụng làm bài tập.

Đối với học viên cao học, học viên sẽ được nghiên cứu chuyên sâu một số chuyên đề trên cơ sở đã nắm chắc các vấn đề lý luận cơ bản. Các nội dung nâng cao tại chương 2, chương 3, chương 4, chương 6 và chương 7 sẽ được nghiên cứu. Sau đó các chủ đề thảo luận gắn với thực tiễn đầu tư tại các doanh nghiệp và tại Việt Nam sẽ được thảo luận và nghiên cứu sâu.

Tham gia biên soạn gồm có:

PGS.TS. Từ Quang Phương, đồng chủ biên và trực tiếp tham gia biên soạn chương 2, chương 9, một phần của chương 4 và một phần chương 1.

PGS.TS. Nguyễn Bạch Nguyệt - tham gia biên soạn một phần chương 1; chương 7; và mục 10.2 chương 10;

PGS.TS. Phạm Văn Hùng đồng chủ biên và trực tiếp biên soạn chương 3, chương 6 và một phần của chương 1.

TS. Đinh Đào Ánh Thủy biên soạn chương 8.

TS. Nguyễn Thị Ái Liên biên soạn chương 5

Th.s. Nguyễn Thu Hà tham gia biên soạn chương 4.

Th.s Phan Thị Thu Hiền tham gia biên soạn mục 6.2.

Th.s Trần Mai Hoa tham gia biên soạn mục 10.5

Th.s Lương Hương Giang tham gia biên soạn mục 10.1

Th.s Hoàng Thị Thu Hà tham gia biên soạn mục 10.3 và 10.4.

Bộ môn Kinh tế Đầu tư chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu, Hội đồng khoa học trường Đại học Kinh tế Quốc dân, Khoa Đầu tư đã tạo thuận lợi cho việc hoàn thiện và tái bản cuốn giáo trình này.

Các tác giả và Bộ môn Kinh tế Đầu tư mong muốn và chân thành cảm ơn sự góp ý, bổ sung của các nhà khoa học và bạn đọc để giáo trình được hoàn thiện hơn.

Bộ môn Kinh tế Đầu tư